

IPARD III Programı 7. Başvuru Çağrısı: Güncellenen Proje Teslim Takvimi ve Başvuru Süreçleri Üzerine Detaylı Analiz Raporu

1. Yönetici Özeti

Bu rapor, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) tarafından yürütülen IPARD III Programı'nın 7. Başvuru Çağrı İlanı kapsamında, proje başvuru takviminde yapılan güncellemeleri ve bu çağrıya özel başvuru süreçlerini detaylı bir şekilde analiz etmektedir. Yapılan resmi duyurular neticesinde, başvuru takvimindeki belirsizlikler ortadan kalkmış ve kesin tarihler netleşmiştir. Bu çerçevede, potansiyel başvuru sahipleri için kritik öneme haiz olan iki temel son teslim tarihi bulunmaktadır:

Online Proje Başvuru Sistemi'nin 18 Ağustos 2025, saat 18:00'de kapatılması ve fiziki **Başvuru Paketi'nin son teslim tarihinin ise 01 Eylül 2025, saat 18:00 olmasıdır**. Bu tarihler kesindir ve sonrasında yapılacak başvurular kesinlikle kabul edilmeyecektir.

7. Başvuru Çağrısı, özel olarak "**M7 – Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme**" tedbirine odaklanmaktadır. Bu tedbir kapsamında, Türkiye'nin kırsal ekonomisini çeşitlendirmeye yönelik projelere toplam

42.000.000 Avro tutarında önemli bir hibe bütçesi tahsis edilmiştir. Çağrı, kırsal turizmden yenilenebilir enerjiye, zanaatkarlıktan katma değerli ürün işlemeye kadar geniş bir yelpazede yatırım fırsatları sunmaktadır.

Başvuru süreci, birbirini takip eden iki zorunlu aşamadan oluşmaktadır: online başvuru ve fiziki dosya teslimi. Online sistem üzerinden başvurunun zamanında tamamlanması, fiziki başvuru paketinin teslimi için bir ön koşuldur. Bu yapı, başvuru sürecinin ciddiyetini ve planlama gerekliliğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, bu çağrı kapsamında **açık alanda bitkisel üretime yönelik makine-ekipman alımlarının** ve **bal üretiminin (işleme ve paketlenme hariç)** desteklenmeyeceği gibi önemli kısıtlamalar bulunmaktadır. Bu kısıtlamalar, programın hedeflerinin ne denli spesifik olduğunu göstermektedir.

Bu raporun temel amacı, potansiyel başvuru sahiplerine, güncellenen takvim çerçevesinde başarılı bir proje başvurusu hazırlamaları için stratejik bir yol haritası sunmaktır. Rapor, IPARD III Programı'nın genel çerçevesinden başlayarak 7. Çağrı'nın spesifik gerekliliklerine, finansal detaylarına ve başvuru sürecinin adım adım nasıl yönetileceğine dair kapsamlı bir rehber niteliği taşımaktadır.

2. IPARD III Programının Stratejik Çerçevesi ve Hedefleri

Programın Tanımı, Finansmanı ve Temel Dayanakları

IPARD (Instrument for Pre-Accession Assistance - Katılım Öncesi Yardım Aracı) Programı, Avrupa Birliği'nin (AB) aday ve potansiyel aday ülkelere yönelik mali yardım mekanizmasının Kırsal Kalkınma bileşenidir. Türkiye'de Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olan TKDK tarafından yürütülen IPARD III (2021-2027) dönemi, Türkiye'nin tarım ve gıda sektörlerinin AB'nin Ortak Tarım Politikası ve ilgili diğer standartlarına uyum sağlamasını hedefleyen stratejik bir araçtır.

Programın finansman yapısı, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin eş finansman modeline dayanmaktadır. Bu model kapsamında sağlanan mali destek, "kamu katkısı" olarak adlandırılmakta ve yatırımcılara

geri ödemesiz hibe şeklinde sunulmaktadır. Ancak bu hibeler, koşulsuz bir finansman değildir. Destekler, yararlanıcının TKDK ile imzalayacağı sözleşmede belirtilen tüm yükümlülükleri eksiksiz yerine getirmesi şartına bağlıdır. Sözleşme hükümlerinin ihlali durumunda, sağlanan mali desteğin

yasal faizleriyle birlikte geri alınması söz konusudur. Bu yapı, programın sadece bir hibe mekanizmasından öte, belirli standartları ve kuralları olan ciddi bir yatırım ortaklığı olduğunu göstermektedir.

Genel Uygunluk Kriterleri ve Uzun Vadeli Sürdürülebilirlik Taahhüdü

IPARD Programı'na başvuru yapacak tüm adayların sağlaması gereken temel uygunluk kriterleri bulunmaktadır. Başvuru sahiplerinin vergi sistemine kayıtlı olmaları ve devlete karşı vadesi geçmiş vergi veya sosyal güvenlik borçlarının bulunmaması zorunludur. Bu temel mali disiplin şartı, programın kamu kaynaklarını sorumlu ve güvenilir işletmelere yönlendirme amacını yansıtmaktadır.

Ancak programın en belirleyici özelliklerinden biri, yatırımın tamamlanmasından sonra başlayan uzun vadeli taahhütlerdir. Yararlanıcılar, TKDK tarafından son ödemenin yapılmasını takiben **beş yıl süreyle** yatırımı faal durumda tutmak, temel amacından saptırmamak ve mülkiyetinde önemli bir değişiklik yapmamakla yükümlüdür. Bu 5 yıllık sürdürülebilirlik kuralı, IPARD desteklerinin anlık bir finansal destek olmaktan çok, kalıcı ve sürdürülebilir kırsal işletmeler yaratma hedefine hizmet ettiğini ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım, programın yapısal bir dönüşüm aracı olarak tasarlandığının en net göstergesidir. Amaç, sadece bir işletme kurmak değil, aynı zamanda bu işletmenin AB standartlarında rekabet edebilir, profesyonel ve uzun ömürlü bir yapıya kavuşmasını sağlamaktır. Dolayısıyla, program mimarisi, yalnızca finansal olarak değil, aynı zamanda operasyonel ve stratejik olarak da sağlam temellere sahip projeleri ve girişimcileri seçmeye ve desteklemeye yöneliktir.

Programın Genel Amaçları ve 7. Çağrının Stratejik Konumu

IPARD III Programı'nın 2021-2027 dönemini kapsayan genel hedefleri, Türkiye'nin kırsal alanlarında çok boyutlu bir dönüşümü tetiklemektir. Bu hedefler arasında tarım-gıda sektörünün rekabet gücünü artırmak, gıda güvenliği standartlarını yükseltmek, yenilenebilir enerji kullanımını teşvik ederek iklim değişikliğiyle mücadelede katkıda bulunmak ve çiftçilerin tedarik zincirindeki konumunu güçlendirmek yer almaktadır. Program, bu hedeflere ulaşmak için farklı tedbirler altında periyodik başvuru çağrıları yayınlamaktadır. Daha önceki dönemlerde "Tarımsal İşletmelerin Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar" (M1 Tedbiri) gibi farklı alanlara odaklanan çağrılar yapılmıştır.

7. Başvuru Çağrısı ise bu stratejik çerçevenin "çeşitlendirme" ayağını oluşturmaktadır. Sadece "Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme" (M7 Tedbiri) alanına odaklanması, TKDK'nın kırsal ekonomiyi geleneksel tarımsal üretimin ötesine taşıma yönündeki kararlı politikasını göstermektedir. Bu çağrı, kırsal bölgelerdeki ekonomik faaliyetleri zenginleştirerek, tarıma olan aşırı bağımlılığı azaltmayı ve yeni gelir kaynakları yaratmayı amaçlamaktadır. Bu sayede, kırsal alanların ekonomik şoklara ve iklimsel dalgalanmalara karşı daha dirençli hale gelmesi hedeflenmektedir.

3. 7. Başvuru Çağrı İlanının Kapsamı ve Finansal Detayları

"M7 – Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme" Tedbirine Özel Odak

IPARD III Programı 7. Başvuru Çağrısı, tek bir tedbire odaklanarak oldukça spesifik bir amaca hizmet etmektedir: **"M7 – Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme"**. Bu odaklanma, TKDK'nın bu dönemde kırsal alanlarda tarım dışı ekonomik faaliyetlerin geliştirilmesine stratejik bir öncelik verdiğini göstermektedir. Çağrı, coğrafi bir kısıtlama olmaksızın Türkiye'nin 81 ilinden yapılacak başvurulara açıktır, bu da programın ulusal ölçekte bir kırsal kalkınma hamlesi olduğunu teyit etmektedir.

Desteklenen Sektörlerin Detaylı Analizi

M7 tedbiri altında desteklenen yatırım alanları, kırsal ekonomiye yeni bir dinamizm kazandırmayı hedefleyen geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Bu alanlar, geleneksel tarımdan hizmet sektörüne, katma değerli üretimden sürdürülebilir enerjiye kadar uzanmaktadır. Aşağıdaki tablo, desteklenen sektörleri ve kapsamalarını özetlemektedir.

Tablo 1: M7 Tedbiri Kapsamında Desteklenen Sektörler ve Alt Sektörler

Sektör Kodu	Sektör Adı	Destek Kapsamı (Örnek Yatırımlar)	Destek Oranı
302-1	Bitkisel Üretim Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ürünlerin İşlenmesi ve Paketlenmesi	Kapalı alanda süs bitkileri, tıbbi-aromatik bitkiler, fide ve fidan üretimi; bu ürünlerin işlenmesi ve paketlenmesine yönelik tesisler.	%60-70
302-2-2	Arıcılık ve Arı Ürünlerinin İşlenmesi ve Paketlenmesi	Bal, polen, arı sütü gibi arıcılık ürünlerinin modern tesislerde işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması.	%60-70
302-3	Zanaatkarlık ve Katma Değerli Ürünler	Geleneksel el sanatları, yöresel gıda ürünleri (reçel, turşu, salça vb.) üretimi ve pazarlanmasına yönelik atölyeler ve tesisler.	%60-70
302-4	Kırsal Turizm ve Rekreasyon Faaliyetleri	Butik oteller, pansiyonlar, yeme-içme tesisleri, agro-turizm faaliyetleri, doğa sporları ve rekreasyonel alanlar.	%60-70
302-5	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Tatlı su balıkları (alabalık vb.) yetiştiriciliğine yönelik tesislerin kurulması veya modernizasyonu.	%60-70
302-6	Makine Parkları	Kırsal alanda birden fazla çiftçiye hizmet sunacak ortak kullanıma yönelik makine ve ekipman parklarının kurulması.	%60-70
302-7	Yenilenebilir Enerji Yatırımları	İşletmenin kendi enerji ihtiyacını karşılamaya yönelik güneş, rüzgar, biyogaz gibi yenilenebilir enerji üretim tesisleri.	%60-70

Kritik Kısıtlamalar ve Destek Dışı Bırakılan Alanlar

Potansiyel başvuru sahiplerinin zaman ve kaynaklarını verimli kullanabilmeleri için çağrının kısıtlamalarını net bir şekilde anlamaları hayati önem taşımaktadır. TKDK, bu çağrı kapsamında belirli alanları bilinçli olarak destek dışı bırakmıştır:

- Açık Alanda Bitkisel Üretim:** Bu çağrı, açık arazide yapılan geleneksel bitkisel üretime yönelik **makine ve ekipman alımlarını desteklememektedir**. Bu kısıtlama, programın odağını birincil üretimden ziyade, üretilen ürünün işlenmesi, paketlenmesi, pazarlanması ve alternatif faaliyetlere kaydırma stratejisini pekiştirmektedir.
- Bal Üretimi:** Arıcılık sektöründe, sadece **bal ve diğer arı ürünlerinin işlenmesi ve paketlenmesine** yönelik yatırımlar desteklenmektedir. Kovan alımı gibi birincil **bal üretimi faaliyetleri bu çağrının kapsamı dışındadır**.

Bu kısıtlamalar, programın temel felsefesini yansıtmaktadır: kırsal ekonomiyi değer zincirinde yukarı taşımak. Amaç, ham madde üretimini artırmaktan ziyade, mevcut kaynaklardan daha fazla katma değer yaratacak, markalaşmayı sağlayacak ve kırsal geliri çeşitlendirecek işleme, turizm ve hizmet odaklı yatırımları teşvik etmektir. Bu, kırsal ekonominin sürdürülebilirliği ve direncini artırmaya yönelik bilinçli bir politika tercihidir.

Finansal Parametreler ve Bütçe Yönetimi

7. Çağrı'nın finansal çerçevesi, yatırımcılar için önemli teşvikler sunmaktadır:

- **Toplam Bütçe:** Bu çağrı için ayrılan toplam kamu katkısı (hibe) tutarı **42.000.000 Avro'dur**. Bu rakam, kırsal çeşitlendirme alanında ciddi bir yatırım potansiyeli olduğunu göstermektedir.
- **Destek Oranı:** Onaylanan projelerin uygun harcama tutarlarının **%60 ila %70'i** arasında bir kısmı hibe olarak karşılanacaktır. Bu yüksek hibe oranı, yatırımcıların özkaynak ihtiyacını önemli ölçüde azaltarak yatırım kararını kolaylaştıran bir faktördür.
- **Yatırım Süresi:** Projelerin uygulama takvimleri net bir şekilde sınırlandırılmıştır. Yapım işi içermeyen (sadece makine-ekipman alımı gibi) projeler için yatırım süresi en fazla **9 ay**, yapım işi içeren projeler için ise en fazla **18 ay** olarak planlanmalıdır. Bu süreler, başvuru aşamasında hazırlanacak iş planında gerçekçi bir şekilde belirtilmelidir.
- **Rekabetçi Bütçe Tahsisi:** Başvuru sahiplerinin bilmesi gereken en önemli hususlardan biri, fonların rekabetçi bir usulle dağıtılacağıdır. Sunulan projelerin toplam destek talebinin 42 milyon Avro'luk bütçeyi aşması durumunda, projeler IPARD Programı'nda tanımlanan resmi **sıralama kriterlerine göre puanlanacaktır**. Bütçe, en yüksek puandan başlanarak projeler arasında dağıtılacak ve bütçe tükendiğinde daha düşük puanlı projeler desteklenmeyecektir. Bu durum, başvuru dosyasının sadece uygun olmasının yeterli olmadığını, aynı zamanda rekabetçi ve yüksek puan alacak nitelikte hazırlanması gerektiğini ortaya koymaktadır.

4. Güncellenmiş Başvuru Takvimi ve Süreç Yönetimi

Resmi Olarak Teyit Edilmiş Kesin Son Teslim Tarihleri

IPARD III Programı 7. Başvuru Çağrısı ile ilgili olarak en kritik bilgi, başvuru takviminin resmi olarak netleştirilmiş olmasıdır. TKDK'nın resmi portalında yayımlanan duyuru, farklı kaynaklarda da teyit edilen tarihleri kesinleştirerek potansiyel başvuru sahipleri için yol haritasını belirlemiştir. Bu tarihlerde herhangi bir esneklik veya uzatma öngörülmemektedir ve başvuru sahiplerinin tüm planlamalarını bu takvime göre yapmaları zorunludur.

Kritik Tarihlerin ve Eylemlerin Analizi

Başvuru süreci, her biri katı kurallara ve son teslim tarihlerine sahip iki ana aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalı yapı, hem TKDK'nın başvuru sürecini verimli bir şekilde yönetmesini sağlamakta hem de başvuru sahiplerini disiplinli bir proje hazırlık sürecine teşvik etmektedir. Aşağıdaki tablo, bu kritik tarihleri ve her bir aşamada tamamlanması gereken eylemleri stratejik notlarla birlikte özetlemektedir.

Tablo 2: 7. Çağrı İlanı Kritik Tarihler ve Gerekli Eylemler

Aşama	Tarih ve Saat	Gerekli Eylem	Stratejik Not
Başvuru Dönemi Başlangıcı	14 Temmuz 2025, Saat 09:00	TKDK İl Koordinatörlükleri ve İl İrtibat Ofisleri fiziki başvuruları kabul etmeye başlar. Online sistem başvurulara açılır.	Bu tarih, hazırlıkların tamamlanıp resmi sürecin başlatılabileceği ilk gündür.
Aşama 1: Online Başvuru	Son Tarih: 18 Ağustos 2025, Saat 18:00	Projeye ait tüm verilerin TKDK Online Proje Başvuru Sistemi'ne eksiksiz olarak girilmesi ve sistem üzerinden başvurunun onaylanması.	Bu tarih bir "geri dönüşü olmayan nokta"dır. Sistem bu saatte otomatik olarak kilitlenir ve yeni giriş veya değişiklik yapılamaz. Bu adımı tamamlamayanlar ikinci aşamaya geçemezler.

Aşama 2: Fiziki Başvuru	Son Tarih: 01 Eylül 2025, Saat 18:00	Online sistemden çıktısı alınan başvuru formu ve ekinde yer alan tüm destekleyici belgelerden oluşan Başvuru Paketi'nin, yatırımın yapılacağı ildeki TKDK İl Koordinatörlüğü'ne elden teslim edilmesi.	Bu tarih, fiziki dosyanın kuruma teslimi için son gündür. Posta, kargo veya diğer yollarla yapılan gönderimler geçersizdir. Geç teslim edilen başvurular hiçbir surette kabul edilmez.
--	---	--	--

İki Aşamalı Başvuru Sürecinin Stratejik Mantığı

TKDK'nın online ve fiziki başvurular için farklı son tarihler belirlemesi, bilinçli bir süreç yönetimi stratejisinin sonucudur. Online başvurunun yaklaşık iki hafta önce sona ermesi, birkaç önemli amaca hizmet etmektedir.

İlk olarak, bu yapı TKDK için bir iş akışı ve kaynak planlama aracıdır. 18 Ağustos itibarıyla kuruma kaç adet proje başvurusu yapılacağı netleşmiş olur. Bu sayede TKDK, takip eden iki hafta içinde gelecek fiziki dosyaların incelenmesi için gerekli uzman ve idari personel planlamasını yapabilir.

İkinci olarak, başvuru sahipleri açısından bu sistem, bir "zorunlu planlama" mekanizması işlevi görür. Projenin ana verilerini (bütçe, yatırım kalemleri, başvuru sahibi bilgileri vb.) online sisteme girmek, projenin temel çerçevesinin bu tarihe kadar netleştirilmiş olmasını gerektirir. Bu durum, son anda hazırlanan, eksik veya kalitesiz başvuruların sisteme girmesini büyük ölçüde engeller. Başvuru sahipleri, online başvuru tamamlandıktan sonraki süreci, dosyalarını yazdırmak, imzalamak, noter işlemlerini tamamlamak ve tüm destekleyici belgeleri eksiksiz bir şekilde bir araya getirmek için kullanabilirler. Bu, başvuru paketinin kalitesini ve eksiksizliğini artıran önemli bir adımdır. Dolayısıyla, bu kademeli son teslim tarihi uygulaması, hem kurumun verimliliğini hem de başvuru kalitesini artırmaya yönelik rasyonel bir yaklaşımdır.

5. Proje Başvuru Süreci: Adım Adım Kılavuz

IPARD proje başvuru süreci, başvuru sahibinin projesini yasal, mali ve teknik açılardan tüm detaylarıyla planlamasını ve belgelendirmesini gerektiren titiz bir çalışmadır. Bu süreç, adeta bir "due diligence" (durum tespiti) egzersizi olarak tasarlanmıştır ve spekülasyon veya hazırlıksız projeleri doğal olarak elemektedir. Süreç, temel olarak üç ana aşamada yönetilmektedir.

Aşama 1: Online Proje Başvuru Sistemi Üzerinden Başvuru

Bu aşama, başvuru sürecinin dijital temelini oluşturur ve fiziki teslimat için zorunlu bir ön adımdır.

- **Sisteme Erişim ve Kayıt:** Başvuru sahipleri, TKDK'nın resmi internet sitesi olan www.tdk.gov.tr üzerinden Online Proje Başvuru Sistemi'ne erişim sağlamalıdır. Sisteme ilk kez giriş yapacak olanların öncelikle bir kullanıcı hesabı oluşturması gerekmektedir.
- **Veri Girişi ve Formların Doldurulması:** Sistem, başvuru sahibini adım adım yönlendirerek gerekli bilgileri talep eder. Bu bilgiler genellikle başvuru sahibinin kimlik ve iletişim detayları, tüzel kişilik bilgileri, yatırımın yapılacağı yer, projenin kısa tanımı, temel yatırım kalemleri ve tahmini bütçe gibi ana başlıkları içerir. Başvuru formu ve ekleri, bu sistem üzerinden online olarak doldurulur. Bu aşamada girilen bilgilerin doğruluğu ve tutarlılığı son derece önemlidir, çünkü bu veriler projenin ilk değerlendirmesinde esas alınacaktır.
- **Başvurunun Sonlandırılması ve Çıktı Alınması:** Tüm bilgiler eksiksiz girildikten ve kontrol edildikten sonra, başvuru online sistem üzerinden sonlandırılır. Bu işlem tamamlandığında, sistem doldurulan tüm bilgileri içeren nihai başvuru formunun bir çıktısını oluşturur. Bu belge, ıslak imzalı olarak fiziki başvuru paketinin en başına konulacak olan ana belgedir.

Aşama 2: Başvuru Paketinin (Fiziki Dosya) Hazırlanması

Online başvuru tamamlandıktan sonra, projenin yasal, teknik ve mali tüm detaylarını içeren fiziki dosyanın hazırlanması aşamasına geçilir. Bu paket, projenin esas değerlendirmesinin yapılacağı nihai belgedir. Başvuru paketinde bulunması gereken temel belgeler şunlardır :

- **Online Sistem Çıktısı:** Online sistemden alınan ve başvuru sahibi tarafından imzalanmış Başvuru Formu.
- **A1 Taahhütname:** Başvuru sahibinin program kurallarına uyacağını beyan ettiği imzalı taahhütname.
- **A2 Resmi Belgeler:** Gerçek kişiler için noter onaylı imza beyannamesi, tüzel kişilikler için ise şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerin noter onaylı imza sirküleri.
- **Mülkiyet veya Kullanım Hakkı Belgeleri:** Yatırımın yapılacağı arazi veya binalara ait, başvuru çağrı ilanından sonra alınmış güncel "Takyidatlı Tapu Kayıt Belgesi". Eğer mülk kiralıksa, yatırımın tamamlanmasından itibaren en az beş yılı kapsayan kira sözleşmesi.
- **Finansal Belgeler:** Proje için banka kredisi kullanılacaksa, TKDK ile protokolü olan bir bankadan alınmış "kredi niyet mektubu". Ayrıca, başvuru sahibine ait IBAN numarasını gösteren banka hesap cüzdanı fotokopisi.
- **Sektörel Kayıt Belgeleri:** Projenin niteliğine göre Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS), Arıcılık Kayıt Sistemi (AKS), Su Ürünleri Yetiştiriciliği Veri Tabanı gibi ilgili resmi sistemlere kayıtlı olduğunu gösteren güncel belgeler.
- **Mevcut Varlıklar Listesi:** Başvuru sahibinin yatırımla ilgili sahip olduğu tüm mevcut varlıkları (arazi, bina, makine vb.) gösteren liste.
- **İş Planı:** Projenin en önemli belgelerinden biridir. İş planı; projenin amacını, pazar analizini, pazarlama stratejisini, üretim planını, organizasyon yapısını, 3-5 yıllık detaylı mali projeksiyonları (nakit akışı, kar-zarar tabloları vb.) ve risk analizini içermelidir.
- **Teknik Proje:** Yatırımın teknik detaylarını içeren belgedir. Yapım işi varsa mimari, statik, elektrik ve mekanik projeleri; makine-ekipman alımı varsa bu ekipmanların yerleşim planları ve teknik özelliklerini içerir.

Bu belgelerin her birinin hazırlanması, başvuru sahibinin projesine ne kadar hakim olduğunu ve işini ne kadar ciddiye aldığını gösterir. TKDK için bu dosya, bir risk değerlendirme aracıdır. Eksiksiz ve tutarlı bir başvuru paketi, projenin başarılı olma olasılığını artıran en önemli faktördür.

Aşama 3: Fiziki Teslim ve Değerlendirme Süreci

- **Teslimat Yöntemi ve Yeri:** Hazırlanan kapsamlı Başvuru Paketi, son teslim tarihi olan 01 Eylül 2025 saat 18:00'e kadar, yatırımın uygulanacağı ilde bulunan **TKDK İl Koordinatörlüğü'ne elden teslim edilmelidir**. Posta, kargo veya başka bir ildeki koordinatörlüğe yapılan teslimatlar kesinlikle kabul edilmemektedir. İlgili il koordinatörlüklerinin adres ve iletişim bilgilerine TKDK'nın resmi web sitesinden veya 444 85 35 numaralı Yardım Masası'ndan ulaşılabilir.
- **Başvuru Sonrası Süreçler:** Başvuru paketinin teslim edilmesinin ardından çok aşamalı bir değerlendirme süreci başlar. Bu süreç genel hatlarıyla şu adımları içerir:
 1. **İdari Kontrol:** Dosyanın şekilsel olarak eksiksiz olup olmadığı kontrol edilir.
 2. **Yerinde Kontrol:** TKDK uzmanları, yatırımın yapılacağı alanı ziyaret ederek projenin uygulanabilirliğini yerinde inceler.
 3. **Teknik ve Mali Değerlendirme:** Projenin iş planı, teknik projesi ve bütçesi detaylı olarak incelenir.
 4. **Sıralama ve Onay:** Proje, sıralama kriterlerine göre puanlanır ve bütçe dahilinde olan projelere destek kararı verilir.
 5. **Sözleşme:** Desteklenmeye hak kazanan başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanır.
 6. **Yatırım ve Ödeme:** Yararlanıcı yatırımını gerçekleştirir ve harcamalarını belgelendirerek ödeme talebinde bulunur.

7. **İzleme:** Yatırım tamamlandıktan sonra 5 yıl boyunca TKDK tarafından izlenir. Başvuru sahipleri, proje başvurularının durumunu e-Devlet kapısı üzerinden de sorgulayabilmektedir.

6. Stratejik Değerlendirme ve Tavsiyeler

IPARD III Programı 7. Başvuru Çağrısı, kırsal kalkınma alanında faaliyet göstermek isteyen girişimciler için önemli bir finansman fırsatı sunmaktadır. Ancak bu fırsattan yararlanabilmek, titiz bir hazırlık süreci ve stratejik bir yaklaşım gerektirmektedir. Başvuru sürecinin karmaşıklığı ve rekabetçi yapısı göz önüne alındığında, potansiyel başvuru sahiplerine aşağıdaki tavsiyelerde bulunmaktadır:

- **Resmi Rehberleri Esas Alın:** Başvuru sürecindeki tek ve nihai doğru kaynak, TKDK'nın resmi internet sitesi olan www.tkd.gov.tr adresinde yayımlanan "Başvuru Çağrı Rehberi" ve diğer resmi duyurulardır. TKDK, ilan edilen hususlarda değişiklik yapma hakkını saklı tuttuğundan, başvuru sahipleri süreci bu site üzerinden düzenli olarak takip etmelidir.
- **Erken Başlayın ve Detaylı Planlama Yapın:** Başvuru paketinde talep edilen belgelerin (özellikle iş planı, teknik proje, resmi izinler) hazırlanması zaman alıcıdır. Son teslim tarihlerinin kesin ve esnek olmadığı göz önünde bulundurularak, hazırlıklara mümkün olan en erken tarihte başlanmalıdır. Ayrıca, projede öngörülen 9 veya 18 aylık yatırım uygulama süresinin gerçekçi ve uygulanabilir olması, projenin değerlendirmesindeki en kritik unsurlardan biridir.
- **Profesyonel Destek Almayı Değerlendirin:** Özellikle IPARD süreçlerine aşina olmayan başvuru sahipleri için, profesyonel danışmanlık hizmeti almak başarı şansını önemli ölçüde artırabilir. Nitelikli bir danışman, rekabetçi bir iş planı ve teknik proje hazırlanmasında, bürokratik süreçlerin doğru yönetilmesinde ve sık yapılan hatalardan kaçınılmasında kritik bir rol oynayabilir. TKDK'nın web sitesinde yetkilendirilmiş danışman firmaların listelerine ulaşmak mümkündür.
- **TKDK ile İletişimde Olun:** Başvuru sürecinde karşılaşılan belirsizlikler veya sorular için TKDK'nın resmi iletişim kanallarını kullanmaktan çekinilmemelidir. Yatırımın yapılacağı ildeki İl Koordinatörlüğü ile doğrudan temas kurmak veya merkezi **Yardım Masası'nı (444 85 35)** aramak, olası hataların önüne geçilmesine yardımcı olacaktır.

Son Kontrol Listesi

Başvuru sürecini özetleyen aşağıdaki kontrol listesi, adayların kritik adımları atlamamasını sağlamak için bir yol gösterici olarak kullanılabilir:

1. **Proje Fikrinin Uygunluğunu Teyit Edin:** Proje konunuzun, M7 tedbirinin desteklenen sektörleri arasında yer aldığından ve çağrıya özel kısıtlamalara (açık alan makine desteği, bal üretimi vb.) takılmadığından emin olun.
2. **Resmi Belgeleri Toplamaya Başlayın:** Tapu kaydı, imza sirküleri, vergi/SGK borcu yoktur yazısı gibi resmi belgelerin temin sürecini derhal başlatın.
3. **İş Planı ve Teknik Projeyi Geliştirin:** Projenizin mali ve teknik omurgasını oluşturacak bu iki temel dokümanı, uzman görüşlerinden de faydalanarak detaylı ve gerçekçi bir şekilde hazırlayın.
4. **Online Başvuruyu Zamanında Tamamlayın:** Tüm verilerinizi **18 Ağustos 2025, saat 18:00'den** önce Online Proje Başvuru Sistemi'ne girerek başvurunuzu kesinleştirin.
5. **Fiziki Dosyayı Eksiksiz Teslim Edin:** Tüm belgeleri kontrol ederek eksiksiz bir Başvuru Paketi oluşturun ve **01 Eylül 2025, saat 18:00'den** önce ilgili TKDK İl Koordinatörlüğü'ne elden teslim edin.